

Izhaja, izvenredni ponedeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopolni pošiljke uredništvu. Nefrankirane pisma ne sprejemajo, rokopisi ne vračajo. — Odgovorni urednik: J. A. Jugoslavija. Prof. F. Peric. — Lastnik tiskarne Edinost. Tisk tiskarne Edinost. Na zvezi za mesec L. 7.—, 3 mesece L. 15.—, leto L. 32.—. In celo leto L. 50.—. Za inozemstvo mesečno 5 lir več. — Telefonska uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v šroki ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L.—, oglasi denarnih zavodov po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj po L. 2. — Oglasi naročnine in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

To je enkrat odkrita beseda!

Pod naslovom »Italijanska šola na Krasu in asimilacija drugorodcev« je priobčil Tržačan Angelo Scocchi v milanski »Seri« članek, ki nas je — kljub vsemu, kar smo doživeli doslej — presenetil osupljivo. Najraje bi ta članek kar ponatisnili dobesedno. Ne moremo z ozirom na skromnost prostora, ki nam je na razpolago, in se moramo zato omejiti na glavne in najbolj krsteče odkrite momente v dolgovestnih izjavah gospoda Scocchi-ja.

Pisec poje hvalo in slavo — Gentilejevi šolski »reformi«. O uspehih pouka po Gentilejevih metodah se je prepiral sam in osebno v mnogih solah na Krasu. Italijanske učiteljice na Krasu so večinoma tržaška dekleta, ki so komaj dovršila »normalne študije«. Od njih čujejo učenci prve besede o italijanski domovini s prvimi vzletmi napram luči civilizacije. Izpraveval je devetletne dečke tretjega razreda. Odgovarjali so mu pravilno italijanski in brez vsakih »ekstotičnih ostrih«. Deklamirajo pesmice, pevajo pesmi alpejcev po napevih furfurskih narodnih pesmi. Zdelo se mu je, da se nahaja v dolinah Karnije. Te učiteljice da delajo »čudeže«. Veselijo se teh uspehov tembolj, ker so učenci tretjega razreda v prejšnjih dveh razredih dobivali pouk v slovenskem jeziku. Pa tudi otroci prvega razreda jih razumejo in odgovarjajo glasno.

Postojmo, da se nekoliko porazgovorimo z gospodom Angelom Scocchi! Priznavamo mu, da je spretel slikar, ki zna po svoji volji in za svoje namene slikati Patjomkinove vasi in ki zna predočiti stvari, ki jih — ni! Tudi pošteni in vestni italijanski učitelji, ki jih je naučna uprava poslala v naše kraje in na naše šole, govorijo precej drugače o uspehih današnje šole v slovenskih krajih z učnimi metodami filozofa, a ne pedagoga Gentileja! Ko g. Scocchi pripoveduje, kako da ital. učiteljice delajo »čudeže«, kako da so si slovenski otroci v enem letu usvojili najpravišnje italijanščino, pripoveduje fabule! Saj potrebujejo dozoreli naši naobrazenci dolgotrajnega učenja in vežbanja, predno morejo reči, da so si res usvojili italijanski jezik. Morda je res, da so učiteljice z veliko muko in napornim ubijanjem v glavo priučile otrokom kako recitacijo ali pesmico za — parado ob gotovih prilikah. Da bi pa bilo to dokaz, da so si otroci usvojili italijanski jezik — kaj takega more trditi le nek Angelo Scocchi! Proti takemu barvanju črne stvari v svetlo govorijo slučaj — tudi takih je že bilo — ko so italijanski učitelji, ali učiteljice zapustili šole, ker so obupali, videč popolno neuspešnost poučevanja slovenskih otrok v tujem jim jeziku. To dejstvo je dokaz, da otroci ne razumejo niti najprimitivnejših izrazov in pojmov. Šola s takimi »uspehi«, ki jih g. Scocchi sam označa kakor »čudeže«, torej ne kakor sadove racionalnega pouka, more pač ugajati ljudem, ki jim ni do tega, da bi ljudska šola vršila med našim slovenskim ljudstvom svojo glavno in veliko nalogo: širjenja naobrazbe, potrebne v življenju, ki hočejo mervce — odkrito moramo povedati to —, da naj naša šola ne vrši svoje naloge!

Taki šoli morejo pritrjevati pač strastni politiki, nacionalni šovinisti in fanatiki raznarodovanja naše šole in raznarodovanja našega ljudstva, nikoli pa ne praviteljeni pedagogi, ki prisojajo ljudski šoli nalogo, da daje mladini znanje vsega onega, kar ji bo potrebno za življenje. Gospodu Angelu Scocchi je dovolj, da znanje otroci recitirajo kakor fletno pesnitev in prepevajo kakor pesnico. Nič pa ne pripoveduje, koliko so si otroci pridobili znanja v raznih glavnih predmetih ljudske šole, na pr. v čitanju, pisanju, računanju, in koliko resnične srčne vzgoje daje otrokom pouk v jeziku, ki ga ne razumejo in ki ga enostavno ne morejo razumeti!

Pri tem pa je g. Scocchi zagrešil nekaj, česar ne dela lojalen človek. Da bi v čim lepši luči pokazal svoje učiteljice in njih — čudeže, se je zatekel k denunciaciji. Njegovo naglašanje, da se le iz ust tistih mladih tržaških učiteljev čujejo otroci prve besede o italijanski domovini, diši po namenu denunciacije na škodo drugih, slovenskih učiteljev, poštenih, vestnih in požrtvovalno udanih svojemu poklicu. Vendar priznava potem, da ti učitelji kažejo »najboljši voljo« za »priključitev k spremembi« ter da pridno obiskujejo počitnice tečajne za italijanski jezik! Tu je pač umestno vprašanje: čemu se potem takim na izpražnena mesta imenujejo italijanske učiteljice, ki že radi neupoznavanja materinega jezika otrok ne morejo dosegati kazaljenih uspehov? Kaj koristi, da gosp. Scocchi priznava našim učiteljem »najboljši voljo«, ko pa iz njegovih izjav zveni — nezaupanje napram njim!

Scocchi piše dalje:

»Po osmih letih italijanske šole — ko razdobje vojaške službe v Lombardiji ali Piemontu, ali v kakem drugem mestu osrednje Italije, da mladim gorskim mladcem vse še drugače »kopol italijanstva«, jezikovnega in duhovnega — se bo naravnost potem razvijal proces asimilacije tudi v sestavi teh neznatnih manjšin, kakor se vrši s Francozi v dolini Aostski, Albanci v južni Italiji in kakor se je zgodilo z raznimi ljudstvi, ki so se pred in po romanskem edinstvu nastanila v Italiji in so se polagoma zila z italijansko narod-

nostjo. Kak jezik razlikuje še potomce Longobardov, Normanov in Grkov? Znaki lobanje raznih plemen, ki kažejo posebno pokoljenje človeka, zanimajo le še znanstvenike, ne vzbujajo pa mihi sence radovednosti javnosti, ki ostaja povsem brezbrizna. Da je Slovanom in Nemcem tostran Alp usojena ista funkcija vseh drugih ljudstev, ki so v minulih stoletjih množila italijansko narodnost, to je tako jasna stvar, da jo priznava vsak trezen opazovalec. Pripoznavajo jo naobrazeni in bistrovidni drugorodci, kakor na pr. don Virgilio Šček, poslanec slovenske ljudske stranke v prirednjem zasedanju na Montecitorio. V prijaznem razgovoru je priznal, da se proti zakoniti narave, ki je tako na dlan, mora izjaloviti vsaka človeška sila, ki bi se hotela upirati. Naglašal je upravičeno, da bo asimilacija slovenske manjšine posledica neodklonljivega procesa usode ter je odklanjal rabo krivitičnih sredstev, kakor so nasilje in korupcija, da bi se zaustavilo gibanje, ki se vrši naravno. Nasilje izjavi reakcijo in seje mržnjo, korupcija kvazi duha prebivalstva in skrimi čustva poštenosti in moralno vzvišenosti. Nova generacija raste razumevajoč in govoreč italijanski jezik poleg slovenskega narečja na Krasu in ob zgornji Soči in hrvatskih narečjih v Istri.

Na to prorokuje Angelo Scocchi, da se asimilacija izvrši v času malo generacij, ko se prebivalstvo tudi jezikovno stopi z italijanskim narodom. Edinstvo Italije zahteva neodklonljivo, da se razširi na vse elemente življenja: duševne, politične in — naravno — tudi jezikovne. Zemljepisna enotnost zahteva kot logično posledico edinstvo vseh oblik državnega sožitja. »Ko bo — piše dalje — pod učinki te spontane ujedinjevalne sile dovršeno to etnično zlitje, se razprši tudi tiste rahle sence, ki morejo za sedaj zatemnjevati jasnost obzorja med narodi ob meji, ki hočejo posegati na ozemlje drugih. Rim je romaniziral cel svet in je preko raznih jezikov, razraščanih ob latinskem deblu, tudi po padu cesarstva mogel razsvetliti s svojo lučjo pol novega kontinenta. Sorazmerno bo funkcija asimilacije nekaj stoletij čez drugorodcev pojav kaj skromnih proporcij. Vendar zadobiva za našo generacijo lice ene posledic narodnega preporoda in posebnosti tudi zadnje velike vojne — zadobiva veljavno, vredno uvaževanja in tudi radostnega zadoščenja.

Za danes ugotavljamo le dejstva: a) da ni še nikdo s tako cinčno odkritostjo napovedoval, da narodnim manjšinam v Italiji je usojena neogibna narodna smrt; b) da nismo iz ust nobenega politika kakle katersibodi druge države čuli še take besede brez vsakega srčnega čustvovanja in brez vsakega razumevanja duha sodobnosti; c) da Angelo Scocchi škoduje imenu svojega naroda in svoje države, vzbujajoč v svetu domnevo, kakor da je za nje veličino in varnost potrebno tako nekulturno dušenje lastnih državljanskih druge narodnosti; d) da je to sliko šovinistične razpalečnosti in nerazsodnosti razgledni tako resen list, kakor je milanska »Sera«; in slednjič e), da je Angelo Scocchi, kot prvak tukajšnjih republikancev, tako žalostno zatajil program in ideje narodne strpljivosti, ki je temeljni nauk pacifiističnega republikanstva.

Ministrski svet

za preuredbo izpitov na srednjih šolah
Podajanje roka za predložitev prošnje za vojno odkodnino

RIM, 5. Davi ob 10. se je začela seja ministrskega sveta pod predsedstvom on. Mussolinija. Navzoči so bili ministri Federzoni, Di Scalea, Oviglio, Di Giorgio, Thaon di Revel, Casati, Sarocchi in Ciano. Manjkala sta ministra De Stefani in Nava. Seja sta se udeležila tudi državna podtajnika za finance in za poljedelstvo. On. Peglion, drž. podtajnik za poljedelstvo, je najprej poročal o stanju letine z ozirom na notranjo produkcijo žita in na uvoz iz inozemstva. O tej zadevi je sledila daljša razprava, ki se bo še nadaljevala na jutrišnji seji, naker se bodo sprejeli primerni predlogi. Minister za solstvo je nato poročal o svojem načrtu za preuredbo izpitov na srednjih šolah, katere podlaga bi bila razlika med glavnimi in stranskimi predmeti, tako da bi bil učenec sele tedaj primoran ponoviti razred, ako bi dobil v več kot dveh glavnih predmetih nezadosten red. Ti glavni predmeti bi bili potem različni na raznih vrstah srednje šole.

Odobreni so bili predlogi raznih ministrov, ki se tičejo tekoče uprave, med temi posebno ustanovitve potrošnega sodišča v Spezi in odlok-zakon za izvršbo razsodb reških sodišč v drugih pokrajinah kraljevine. Sprejeta je bila tudi uredba za visoko šolo za učitelje kot dodatek k splošni reformi univerz. Na predlog šolskega ministra je bilo odobreno znižanje občinskega prispevka za vzdrževanje učiteljskega v Poreču.

Minister za javna dela je nato predlagal podajanje roka za predložitev prošnje za obnovo in vojno odkodnino do 31. decembra 1924. Tudi ta predlog je ministrski svet sprejel.

Sprejeto so bile še nekatere spremembe z ozirom na razsodišča za reševanje sporov, nastalih iz delovne pogodbe, naker se je ministrski svet ob 13.15 razšel.

Prihodnja seja bo jutri ob 10.

izstop italijanskih delegatov iz časnikaškega združenja

RIM, 5. Novinarji Paoloni, Castelli, Pellizzari, Norsa, Abbo, Della Pina in Croci, člani italijanskega časnikarskega združenja in rimskega odseka it. novinarskega sindikata, so podali svojo ostavko kot delegati in zastopniki časnikarskega združenja.

Omenjeni novinarji so poslali generalu Bencivenega pismo, v katerem zatrjujejo, da so se odločili k temu koraku ne toliko radi posledic referendum glede sodelovanja delegata novinarskega združenja pri komisiji za tisk, kajti njihovo politično stališče glede zakona o tisku je bilo jasno že iz za splošnega sveta novinarskega združenja, pač pa v prvi vrsti radi brezobzirne vsebine dnevnega reda, ki ga je objavil general Bencivenega.

Krvav spopad med republikanci in fašisti

RIM, 5. V mestecu Genzano, katerega prebivalci so večinoma republikanskega mišljenja, je prišlo preteklo noč do hudega pouličnega spopada med nekaterimi meščani in skupino fašistov. Okoli polnoči je deseterica fašistov, prepevajoč svoje himne, korakala po raznih ulicah. Na trgu Principe di Napoli so fašisti naleteli na skupino republikancev, s katerimi so se pričeli prepirati. V kratkem je nastal hud pretep in nenadoma je počil strel iz revolverja; krogla je zadela v glavo republikanca Salvatorja Puttaroni, ki se je zgrudil na tla smrtno ranjen ter kmalu potem izdihnil. Na lice mesta so prihiti orožniki, a fašisti so medtem zbežali; vendar pa jih je bilo pomeže več aretiranih. Danes zjutraj so delavci v znak protesta pričeli stavkati. Iz Rima so bila odposlana ojačenja.

Ispravljanje zakona o tisku

MILAN, 5. Milanski prefekt je ukazal zapleniti 17. številko tednika »L'avanguardia«, ki je v svojih člankih objavil besede, ki bi zamogle kršiti javni red.

RIM, 5. Tukajšnji prefekt je po zahtevu najvišje komisije za tisk s večerajšnjim dekretom posevil odgovornega urednika lista »L'alba repubblicana«. Rečeni list je baje hujskal k uporabi, zasramoval državne ustanove ter podžigal sovražstvo med raznimi socialnimi stani.

Živahne priprave za zasedanje nar. skupščine

Delovanje ministrskega sveta - Radić na pragu domovine

BEOGRAD, 5. (Izv.) Simočnja plenarna seja vlade je trajala od 17.-20. ure. Po seji je bilo izdano sledeče uradno poročilo:

Ministrski svet je na svoji plenarni seji sklenil med drugim tudi to, da se podeli za svedenosti v Peči (ustoličenje patrijarha) 100.000 din. Vlada bo podpirala tudi Meštrovčev razvoj v Ameriki. Notranji minister Petrović je poročal o svojem ministertvu in o zabrani igralnice na Bledu. Prometni minister Sušnik je izjavil, da ni zadovoljen s stanjem svojega ministertva, naker je zunanji minister podal poročilo o svoji avdienci pri kralju na Bledu. Finančni minister Spaho je odredil, da se takoj izplača mesečna plača onim uradnikom, ki niso še prejeli plače.

BEOGRAD, 5. (Izv.) Današnja seja vlade je trajala od 9.-11. ure. Na tej seji je vlada odobrila 10 milijonov podporo za poplavljenice, naker sta podala svoje referate še ministra Kulovec in Voja Marinković.

BEOGRAD, 5. (Izv.) Priprave za prvo sejo nar. skupščine so v polnem teku. Pred posameznimi klubi čaka veliko ljudi na državne službe. Davidović in Jovanović sta se sporazumela o delu v skupščini. Ministrski predsednik je izdal potrebne varnostne odredbe za slučaj incidentov na seji parlamenta, kateri bo prisostvovalo tudi 70 inozemskih novinarjev.

Radićevci v Beogradu

BEOGRAD, 5. (Izv.) Stjepan Radić je prisel v Budimpešto in se bo povrnil v Zagreb nepričakovano, kakor je odšel. Vlada je dovolila potni list Radiću za povratek v domovino.

Danes je prišlo v Beograd 40 poslancev hrvatske republikanske seljačke stranke. Zvečer jih je sledilo še 20. Vsi poslanci HRSS, katerih je 63, bodo prisostvovali seji parlamenta. Radićevci poslanci so izjavili, da bodo kompaktno podpirali vlado, ker jo smatrajo za svojo. Danes popoldne je priseglo še zadnjih 5 radićevcev.

Jugoslavija in Češka

PRAGA, 5. Kakor se uradno poroča, je jugoslovanski poslanik Nešić po nalogu novega zunanega ministra obiskal češoslovaškega zunanega ministra dr. Beneša, da mu sporoči, da osebna sprememba v vodstvu jugoslovenskega zunanega ministertva ne more značiti nikake spremembe v razmerju med kraljevino SHS in češoslovaško republiko. Poslanik je poudarjal, da bo novi zunanji minister razmerje Jugoslavije do češoslovaške, če je to mogoče, še bolj poglobil in ojačil. Dr. Beneš je poslanika naprosil, da sporoči jugoslovenskemu zunanemu ministru popolnoma enake misli češoslovaške.

PRAGA, 5. Kakor poroča »Prager Presse« se bo na predlog zunanega ministra dr. Beneša vršil še v mesecu avgustu sestanek med njim in novim jugoslovenskim ministrom dr. Marinkovićem.

Mednarodni rudarski kongres

PRAGA, 5. Včeraj se je v Pragi sestal 27. mednarodni rudarski kongres, ki bo zasedal do 19. avgusta. Največ delegatov je iz Anglije, Amerike, Francije. Nemčija je odposlala dva delegata. Zastopane so tudi Jugoslavija, Belgija, češoslovaška, Avstrija in Rumunija. Na predlog nemških delegatov je bil soglasno izvoljen za predsednika kongresa Herbert Smith, predsednik angleške federacije rudarjev, ki je obenem tudi predsednik mednarodne zveze rudarjev. Popoldne je imel tajnik amsterdamske centrale strokovnih organizacij Braun v imenu 20 milijonov delavcev, ki so organizirani v centrali, pozdravni govor, v katerem je govoril tudi o svetovnih problemih.

Nemška delegacija v Londonu

Konferenca se bo zaključila še ta teden

PARIZ, 5. »Agence Havas« javlja iz Londona: MacDonald, Herriot, Theunis, Hymans, De Stefani in ameriški poslanik v Londonu Kellogg so včeraj popoldne dolžili postopanje pri razpravi drugega dela konference. Nemški delegati, ki dosepejo danes v London, bodo povabljeni, naj se udeležijo plenarne seje, ki se prične opoldne. Na tej seji se jim bo izročil protokol o sklepih zaveznikov glede izvršitve Dawesovega načrta. V pisu, ki se še izdeluje, bodo navedeni vsi oni od konference že sprejeti sklepi konference, ki imajo za predpogo sporazum Nemčije, bodisi neposredno z zavezniki, bodisi z reparacijsko komisijo. Sporazumeli so se, da se bodo na seji v pozdrav izmenjale le kratke besede, ki jih zahteva vljudnost, nato pa Nemcem izročil omenjeni dokument in se določil termin prihodnje seje, h kateri se bodo zopet povabili nemški zastopniki, da predložijo svoje protizjave.

Na dopoldanskem sestanku je MacDonald v popolnem sporazumu s Herriotom izrecno poudaril svoj namen, da se naj dela konference končajo še v tem tednu; MacDonald je odločen podvzeti vse potrebno, da se bodo razprave nemških delegatov in zaveznikov vršile brez prekinjenja. Konferenca bo imela dnevno dve ali, ako bo to potrebno, do tri plenarne seje.

LONDON, 5. Na vprašanje Lloyd Georgea v spodnji zbornici je odgovoril MacDonald, da more z veseljem sporočiti, da se je v soboto med zavezniki dosegel sporazum v gotovih točkah. Dokumenti, ki vsebujejo ta odgovor, so bili že objavljeni. Sporazumeli so se, da bo v svrhu ugotovitve kakne neizpolnitve od strani Nemčije vstopil v reparacijsko komisijo ameriški državljani. Nameravano je, skleniti skupno tri dogovore: 1. Med Nemčijo in reparacijsko komisijo, 2. med zavezniki in vlada in nemško vlado in 3. med zavezniki in vlada.

Francoške skrb pred pogajanjmi z Nemci

PARIZ, 5. V političnih krogih vlada nekaka rezerviranost glede predmeta razprav z nemško delegacijo na londonski konferenci. Nemalo skrbri je tudi povzročilo pisanje nemških listov v zadnjih dneh.

Možno je — tako se zatrjuje v tukajšnjih vladnih krogih —, da bo taktika Nemcev obstojala osebno v tem, da bodo zahtevali zase novih ugodnosti kot posledico za dejstvo, da je bil Dawesov načrt spremljen. V tem slučaju imajo zavezniki dolžnost, da prepričajo Nemce, da so spremembe na Dawesovem načrtu, ki so bile sprejete v Londonu, znatno omilile dolžnost, ki so dosedaj slonele na ramenih Nemčije, in da nimajo druge možnosti, kot se odločiti ali za te nove ponudbe ali pa za versaillesko pogodbo.

Herriot proti razpravljanju o odgovornosti za vojno

PARIZ, 5. »Agence Havas« poroča iz Londona, da je francoski ministrski predsednik Herriot na današnji seji delegacijskih načelnikov izjavil, da ne bo dovolil nikake razprave o vprašanju odgovornosti za vojno.

Prihod novega grškega poslanika v Moskvo

MOSKVA, 5. Včeraj je dospel grški poslanik Mauroidis.

Pismo iz Jugoslavije

Ljubljana, dne 4. avgusta 1924.

V svojem zadnjem pismu sem dejal, da bo seja glavnega odbora radikalne stranke skoraj gotovo končala s kompromisom. Moja napoved se je v celoti uresničila, ker je radikalom slej ko prej edinstvo stranke prvo. Mesto predlagane resolucije redakcijskega odbora, ki je izrecno povdarjala Pašičeve stališče, je bila sprejeta resolucija, ki je sicer v polnem obsegu varovala avtoriteto Pašića, ki pa se je tudi izognila vsaki neugodni sodbi o Jovanovićevem stališču. Reči se sme, da je radikalni odbor popolnoma osvojil Jovanovićevo tezo, da je treba najti podlago za sporazum s Hrvati in da je treba zato prekiniti ose stike s samostojnimi demokrati, da pa je bil na drugi strani glede takojšnjih volitev čisto na strani Pašića, kateremu je tudi izrecno izrekel svoje zaupanje.

Bila je sretna taktična nota Pašića, da

je odločitev o bodoči taktiki radikalne stranke prepuštil glavnemu odboru in ne poslanemu klubu, ki je končno gotovo najbolj merodajen za presojo parlamentarne situacije. Kajti v glavnem odboru so ljudje, ki niso poslanci, ki pa bi poslanci hoteli postati, kar pa je izvršljivo le če so nove volitve. Naravno da je bil zato glavni odbor za takojšnje volitve. V poslanskem klubu pa so strankarji, ki so že poslanci, ki nimajo vzroka za to, da bi hrepeli po novih volitvah. Narobe bi smel marsikdo od njih pričakovati, da se v novo skupščino ne vrne več. Zakaj bi se torej poslanski klub ogrevaj za nove volitve. Ne rečem, da bi to bil glavni argument, ki je določeval stališče glavnega odbora in pa poslanskega kluba, toda podzvestno je bil ta argument na vsak način močan.

Odločujoča pa je bila končno tudi vera radikalnega glavnega odbora, da brez radikalnega kluba ni nobenega izhoda iz situacije. Zato je pustil klub Pašiču odprte roke na vse strani in mu dal samo omejitve, ki jo je Pašić sam zahteval, da je klub za volitve.

Toda ta vera radikalnega kluba je bila napadna, zakaj je situacije je bila mogoča rešitev tudi brez radikalov. Ko je Pašić kralju poročal o rezultatu seje glavnega odbora radikalne stranke in pri tem zahteval za sebe volilni mandat, mu je kralj zahteval od bil in pozval k sebi predsednika skupščine Jovanovića in predsednika radikalnega kluba Marka Gjuričiča, da zaslži njihovo mnenje. In oba sta izjavila, da bi kot radikalni sicer svetovale kralju, da pa svetujeta kralju, da iz državnih ozirov poskusi z vlado opozicijskega bloka. Kot pravi ustavni vladar se je kralj temu svetu pokoril in pozval k sebi Davidovića, da mu ta pove program opozicijskega bloka. Davidovića izjavljajo so bila sprejemljiva in kralj je poveril Davidoviću sestavo poslovne vlade. Takoj je sestavil Davidović listo svojega kabineta, ki jo je kralj še isti dan odobril.

Vlada opozicijskega bloka je bila s tem dejstvo. V Beogradu je izzvala novo vlado splošno presenečenje. Če izvezamo strankarske kroge, ki so seveda presojevali novo situacijo le iz strankarskih vidikov, potem se je splošno povdarjala samo ta napaka nove vlade, da je preveč odvisna od radićevcev, ki so v vsakem ozirom nezanesljivi in po Radićevem vstopu v komunistično internacionalno tudi z državnega stališča nezaželeni. Vsem pa bi nova vlada prav zelo ugajala, če bi mesto radićevcev zavzele radikalni Jovanovićeve smeri. Zlasti odkrito se je v tem zmislu izjavil Trgovinski Glasnik, ki v beograjski javnosti nekaj pomeni.

Med slovenskimi naprednimi krogi pa je najbolj plašila navzočnost klerikalcev v vladi. Da, le premnogi so novo vlado presoiali le s tega stališča. To je seveda pogrešno. Zakaj vedno je treba biti objektivni in počakati na dejanja, ki edino omogočajo pravilno sodbo. Z nacionalnega stališča pa je vendarle mogoče zabeležiti takoj en plus, ta namreč, da je sedaj vsaj v Sloveniji konec ogašne protidržavne in protisrbske gonje. Enako pa mora vsak patriot pozdraviti tudi to dejstvo, da je opozicijski blok pokopal revizionistično geslo in da smo s tem rešeni najbolj nevarnega — ustavnega boja.

Nova vlada polaga težišče svojega dela v notranji ureditvi države. Predvsem pa hoče odpraviti korupcijo. V koliko se ji to posreči, ni mogoče zaenkrat reči, ker v novi vladi manjka energičnih mož in v njej je preveč novih ljudi. To čuti vlada menda tudi sama in zato se govori o imenovanju vse polno novih državnih podtajnikov, ki naj bi pomagali novim ministrom. Dvomim, če bo nova vladna koalicija res v tem številu imenovala nove podtajnike, kakor napoveduje opozicija, ker bi si s tem preveč poslabšala položaj. Est modus in rebus vlti tuda za taka imenovanja in bila bi že precejšnja nerodnost, če bi nova vlada takoj v prvih dneh pozabila ta rek.

Sedanja opozicija napoveduje, da je življenje nove vlade le kratko in da v skupščini aplan nima večine. Zdi se mi, da je to govorenje bolj pobožna želja, ko pa resnično prepričanje. Nedeljske seje glavnih odborov vseh strank so dokazale in danes je gotovo, da bodo Nemci, demietovci, zemljoradniki in radićevci vsaj v prvem času podpirali vlado in če že ne iz drugega vzroka, pa vsaj zato, da ne dode vlado radikali skupno s Pribevičevim, proti kateremu je posebno huda jeza.

Sicer pa pride skoro odločitev. V sredo se sestane skupščina in tedaj se bo videlo, koliko poslancev je za sedanjo vlado. Mislim, da je skoraj gotovo, da bo prva seja za vlado ugodna. To bi dokazovalo tudi to, da so radikali že sklenili, da bodo v začetku mirni in da ne bodo motili dela skupščine. Takoj po prečitani vladne deklaracije se bo skupščina odgodi. Nepravilno je zaradi odgoditve skupščine delati vladi kakne očitke, zakaj jasno je, da mora vlada nove zakonske načrte pripraviti in da ne more kar slepo sprejeti zakonske načrte, ki jih je izdelala prejšnja vlada. Glede invalidskega zakona bi to še nekako šlo, polnoma nemogoče pa je to pri zakonskem načrtu o kmetskih kreditih, ki naj pride kot drugi v razpravo, ker je tozadevni načrt prejšnje vlade zelo poprave potreben, če naj bo zakon kmetskemu prebivalstvu v resnici v pomoč.

Program nove vlade je lep, skoraj prelep. Cisto jasno je, da je še za dolgo dobo let neizvršljiv. Kajti vse nove ustanove je mogoče izvršiti le z denarjem. Tega pa je zopet mogoče dobiti le z davki. Da bi pa nova vlada naredila ta harakiri, da bi razpisala nove davke, pa res ni pričakovati. Sicer pa je popolnoma zadosti, če izpolni nova vlada le del svojega programa in da pomiri duhove, da poudemo v nove volitve v znaku zdrave kritike gospodarskega dela in ne v znaku plemenskega hujskasta, kakor dosedaj.

S tem pridemo do stvarnega boja in stvarne volilne kampanje, ki je predpogo konsolidacije ljudskega mišljenja. Šele z njo pa se pričene konsolidacija države. Kajti spodaj so korenine države in če te ne erpaajo svoje hrane v zdravih virih, mora tudi ponehati vse drevo; ne more napredovati država. Iz teh vidikov presojam sedanji položaj in sem zopet enkrat zadovoljen, da sem med optimisti. Še bo treba premagati marsikako strmino, ali jaz verujem trdno, da začenjamo vstajati!

O. P.

DNEVNE VESTI

Iz življenja našega naroda v Istri

V svojem petkovem opoldanskem izdanju je prišel "Piccolo" vest, da so nekateri "slavo-comunisti" iskrili "alla Ornina di Lubiana" izvršili vandalizem nad fasijom v Premanturi (pri Pulji) s tem, da so raztrgali slike kralja, kraljice in Mussolinija ter da so bile radi tega zaprte tri osebe iz Premanture in odvedene v puljske zapore.

Na podlagi zaprosenih in dobjenih informacij od zanesljive strani je bilo na stvari to-le: V četrtki je prišel iz Pule v Premanturo kamijon milice in orožnikov, ki so aretirali Josipa Iveša, Maksa Mihoviloviča in Josipa Jurašina. Odvedli so jih v kasarno ter izpraznili, ali jim je kaj znano, da so bile slike v fasiji raztrgane. To so bile za ne prve vesti. Vendar so jih okovali in jih tako odvedli v Pulo v zapor. V zaporu so bili do ponedeljka. Brez nikake sodne preiskave so aretirance v petek — izpustili!

Vsa vas je bila uverjena o nedolžnosti te trojice, ker so vedeli, da ni nikdo v Premanturi tako neumen, da bi v teh časih sel v fasijo trgniti slike. Isti premanturški orožniki so konstatirali, da je sedež fasija vedno širok odprt, da more vedno vsakdo notri. Ni bilo torej nobenega dokaza, da bi bila imenovana trojica aretirancev ugneta na storiti. Iveša je bil do sedaj v službi v Ljubljani, a sedaj se nahaja brezposeln pri svojih starših; Jurašin je tudi doma brez dela, naiven in nedolžen mladenič, ki se ni nikdar v nič vmešaval. Maksa Mihoviloviča poznamo v Puli dobro, da je vse drugo, nego "slavo-comunist". Njegovo politično delovanje se giblje okoli sodov. Lma edino to smolo, da se v njegovi krmi zbirajo vsi naši ljudje. To je bil menda tudi edini vzrok za vso to komedijo: kaznovati Maksa, mu odvzeti krmo ter s tem prisiliti naše ljudi, da bodo zahajali v druge krme! Samo Maksa pa vendar niso mogli aretirati, ker vedo, da je on že pred vso noč iz Italijanske stranke pa je zato moral Iveša, kot odkrit Jugosloven, pastvi v to mahinacijo. Tres facient collegium: pa so zaprli tudi navičnega Iveša.

Na ta način so hoteli neki domači podležki podčrtati svojo patriotsko budnost, toda sodnja jim ni nasleda. Nasledel je pa naš "Piccolo", ki je — ne da bi imel kako podlago za to — trdil, da so ona trojica Slovani, komunisti in — orjunaši! To mora silno učinkovati — si je mislil "Piccolo". Tak način politične borbe je brezvesten.

Spoštovanje našega jezika zahtevamo!

V svojem pismu, ki smo je objavili v nedeljskem izdanju, se je tvrdila Fratelli Finzi zapletla v kriče neukladnosti. Najprej pojasnjuje, da so trgovski odnosi trdke z Jugoslavijo poverjeni podružni tvrdki na Reki, dotim tržaška tvrdka vzdržuje odnose "z drugimi državami" in zato da dopisuje samo v "omenjenih treh jezikih" (laščni, nemščini in francosčini). Takoj na to in v isti sapi pa priznava, da je ona že stoletja v stikih s kraškimi, torej slovenskimi odjemalci v tej državi! Na nje izgovor, da je v občevarju s temi poslednjimi vedno rabila italijansčino, "ne da bi bila s tem izzvala nevolje in tem manj sovrašstva," opozarjamo ne le tvrdko Fratelli Finzi, ampak trgovstvo v našem mestu sploh na izrek slavnega nemškega pravoslovca Iheringa, da tudi tisoč let krivice ne ustvarja niti trenutka pravičel. Dopisi s tako vsebino in tako zahtevu, kakor ga je pisala tvrdka Fratelli Finzi onemu slovenskemu trgovcu, pomenijo krivico in tudi žaljenje pravic jezika našega avtohtonega naroda v tej pokrajini! Če se je ta krivica dogajala v minulosti, ni s tem nikakor rečeno, da se bo smela in mogla tudi v bodočnosti za vse tase! Tvrdka Fratelli Finzi ne ve morda, dejstvo pa je, da se ljudstva razvijajo in da polagoma prihajajo do zavesti o svoji pravici o svojem dostojanstvu. Ta zavest se je začela oživljati tudi med našim narodom. Sicer res potasi vsled njegove žalostne zgodovine, ali — vendar! O tem naj se drugorodni svet ne udaja nikakim iluzijam!

Z ozirom na izgovor, da so trgovski odnosi z Jugoslavijo poverjeni podružni tvrdki na Reki, ki da dopisuje v jeziku te države, ugotavljamo, da je podružna tvrdka na Reki v trgovskih stikih tudi z ljudmi v naši pokrajini ter da fun dopisuje v našem jeziku! Če bi pa slovenski trgovci začeli iz tega dejstva izvajati posledice in stopati v zveze s podružno tvrdko na Reki, bi bila tržaška tvrdka užaljena, bi se hudovala na nas in bi nam podtakala hujskane k bojkotizaciji!

Ne, gospod! Tvrdki Fratelli Finzi in vsemu trgovskemu svetu v Trstu bodi slovesno povedano, da mi nočemo nikakor posegati v njih jezikovne pravice na trgovskem občevarju. Naj le pisajo svoja naročila v italijanskem jeziku! Kar zahtevamo, je le, da priznavajo tako pravico tudi slovenskemu trgovcu, da izvršujejo svoja slovenska naročila in da mu na slovenska pisma v njegovem in svojem interesu odgovarjajo v tem jeziku! To je torej tudi obramba gospodarstva naših trgovcev in našega ljudstva sploh. Istotako je daleč od nas vsaka misel na kako konkurenčno gonjo proti tržaškemu trgovstvu. Če bi hoteli to, bi bili nesposobnejši. Saj je tudi v gospodarskem interesu vsega našega ljudstva v tej pokrajini, da trgovina Trsta precvetja in da pride do čim večjega razmaha. Zahtevamo edino to: naj spoštujejo tudi naše jezik!

Če je to mogoče na Reki in celo v oddaljenem Milanu, kakor smo ugotovili te dni; mora biti mogoče tudi v Trstu. V ostalem je ta naša zahteva v popolnem skladu s trgovskimi interesi našega emporija in vseh njegovih tvrdk vtevi tvrdko — Fratelli Finzi.

Društvene vesti

"KOLO". Danes zvečer ob 8.30 važen sestanek. Prisotnost vseh pevcev je neizogibno potrebna!

S. D. "Adria" sklicuje za jutri sestanek vseh članic in članov ob 8.30 zvečer v DKD pri Sv. Jakobu. Pred sestankom odborova seja. — Predsednik.

Udruženje srednješolcev. Danes ob 10. uri seja v prostorih Corso Garibaldi 31/I. — Predsednik.

Plavinsko društvo sklicuje za danes zvečer ob 20. sestanek v navadnih prostorih. Dometilo se bo o bližnjem izletu na Triglav. —

Zveza Mlad. društev. Danes ob 20.30 redna odborova seja v navadnih prostorih. Ker je v nedeljo občni zbor, so naproseni vsi odborniki, da se seje udeležijo točno ob uri. — Predsednik.

M. D. Z. — Rojan, danes ob 19.30 redni sestanek. Prosi se točnosti! — Odbor.

D. K. N. Tommaso. Danes ob 10h vaja za "Don Pietro Caruso". Ob 4h vaja za "Oporok". Pridite vsi in točno. — Režiser.

Iz tržaškega življenja

Morski volk v tržaški luki. Včeraj popoldne je močivo parnika "Santorio", ki je plul iz Kopra proti Trstu, zapazilo pri rtiču Punta Sottile, kakih 500 metrov od obrežja, velikega morskega volka najnevarnejše vrste, ki je bil nad 7 metrov dolg. Kapitan je obvestil o zadevi tukajšnji pristanski kapitanat.

Ker je bilo letos že opetovano opaziti morske volkove v tržaškem zalivu, se priporoča kopajočim največjo previdnost pri kopanju, posebno pa naj se ne oddaljujejo predaleč od brega.

Žrtve avtomobila. Včeraj popoldne je neki javni avtomobil podrl na trgu Borsna na tla 55-letnega težaka Antona Cosmitz, stanujočega v ulici Scuole Israelitiche št. 1. Pri padcu si je Cosmitz težko poškodoval levo nogo. Bil je prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v kirurški oddelki.

Nesrečen korak. 70-letna dainarica Marija Cernak, stanujoča v ulici Piccolomini št. 6 se je včeraj popoldne, idoč po ulici Ginnastica, hotela ogniti nekemu avtomobilu; krenila je naglo v stran, a pri tem se je spotaknila in padla tako nesrečno, da se je močno udarila v glavo. Navzočni ljudje so stanko, ki je krvavela iz velike rane na čelu, spremlili v mestno bolnišnico, kjer je dobila potrebno pomoč.

Vesel epilog ljubzenske drame. Citateljem je gotovo še v spominu krvava drama, ki se je odigrala pred kakimi 14 dnevi v hotelu "Continental". Kakor znano, sta bila trgovca Ugo Fontario in njegova ljubimka Cesira Bonazzi prepeljana v nevarnem stanju v mestno bolnišnico; sprva se je zdelo, da bosta mlada zaljubljenca podlegla ranam, posebno Cesira, ki ji je krogla predrila drobovje. Toda mladima zaljubljenca ni bila še usojena smrt. Po operaciji se je stanje Cesire zboljšalo in polagoma je popolnoma okrevala. Tudi Fontario je rano prebolel. Včeraj popoldne sta zaljubljenca zapustila bolnišnico, srečna in zadovoljna, da je od krvave tragedije, ki ju je malone spravila na oni svet, ostal le spomin.

SPORT

Hazena SDA proti MDP. Po komaj dvo-mesečnem treniranju stopita v nedeljo dne 10. t. m. prvičkrat na plan dve hazenaški četi, in to: četa Mladinskega društva Prosveta in četa Sportnega društva "Adrija". Za tekmo vlada med našim občinstvom, posebno pa med našo mladino, veliko zanimanje in to tem bolj, ker čujemo, da sta obe četi pripravljene na odločno borbo za dosego zmage.

Vesti iz Istre

O priliki 60-letnice "Citatinice" v Ilirski Bistrici. Kdor se želi udeležiti te izredne slavnosti, naj se oglasi v prostorih društva "Prosveta" (via F. Filzi 10/I), da se pravočasno preskrbi korejoro. Pri vpisu je treba položiti L 20 za osebo.

Vesti z Goriškega

Uspehi odv. Caprare v Rimu. Kot smo že poročali, je pred tednom odpotoval politični tajnik goriškega fasja odv. Caprara v Rim, da izposiue pri raznih ministrstvih ugodno rešitev raznih peretih gospodarskih vprašanj. V pismu, naslovljenem na urednika "Voce di Gorizia" g. Pocarini-ja, sporoča, da se mu je posrečilo v zadevi vojne odškodnine doseči nadaljnje financiranje deželnega hipoteknega zaveda v Gorici, ki bo v najkrajšem času zopet

prišel z izplačevanjem predujmov na vojno odškodnino. Nadalje je odv. Caprara tudi sprožil zelo važno vprašanje končne kolaudacije zgradb od strani finančne oblasti. Vojnemu poškodovancu namreč, ki dobi izplačano vojno odškodnino v obliacijah, preostane po zamenjavi obliacij in po odbitku obresti, odstotkov in stroškov v resnici le kakih 65 z državo pogojene svote. Zatorej je bilo krivično zahtevati od poškodovanca, da izkaže izvršeno delo za celo nominalno svoto konkordata, ko pa jo v resnici prejel v denarju mnogo manj. Zal. da odv. Caprara nič ne omenja v svojem pismu, če je tudi v tem vprašanju dosegel kak uspeh.

Gledé plačevanja zaostalih davkov sporoča odv. Caprara, da se bo pri davkih na nepremičnine najbrže dalo doseči znatne olajšave, drugače pa je z dohodninskimi davkom. Pri tem poslednjem se po vsej verjetnosti ne bo dalo doseči nič drugega kakor k večjemu ugodno obrokovanje. Da je vprašanje koncesije za izrabljanje soških vodnih sil ugodno rešeno, o tem smo že poročali.

Konečno je razvidno iz pisma odv. Caprare, da vprašanje priznanja vojne odškodnine onim državljanom, ki so optirali, še vedno ni rešeno, temveč da se še vedno proučuje.

"Goriška Straza" zopet konfiscirana. Vseled prefektovega odloka je bila poslednja številka "Goriške Straze", ki je izšla v ponedeljek zvečer konfiscirana. Presekt je odredil konfiskacijo vseled uvodnega članka "Razlastitev nepremičnin v nemških in slovenskih obmejnih pokrajinah", češ, da je konec članka selo tendenciozno, in da vsebuje take izraze, ki bi bili v stanu izzvati neosnovano razburjenje med ljudstvom in povzročiti kalitev javnega reda.

Torej ista pesem kakor pri prvi konfiskaciji. Iz ječe na svobodo. V ponedeljek popoldne je zajemal na dvorišču goriških zaporov kaznjeneec Karol Delpin apno. Med tem delom je nepričakovano treščil čuvaja Ovarija Crimi, ki ga je nadzoroval, z vedrom po glavi in se je nato mirno odpeljal iz zaporov, v katerih bi moral prečepeti mit manj kot šest dolgih let, v kraljestvo svobode. Z dvorišča zaporov se je podal kar naravnost skozi vrata, ki nudijo izhod v Via Capucini.

Koliko časa bo dihal svobodni zrak, to zavisi od njegove spretnosti in očesa postavbe.

Odvetnik Bassi aretiran. V ponedeljek zvečer se je raznesla po mestu senzacionalna vest, da je bil odvetnik Bassi aretiran. Aretacijo je izvršil maršal kr. orožnikov v Kanalu. O vzrokih aretacije krožijo po mestu najrazličnejše govorice, ki pa so najbrže le ugibanja, ker

Borsna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu.

ogrške krone	0.0275	0.0325
avstrijske krone	0.0320	0.0330
češkoslovaške krone	67.80	68.—
dinarji	37.90	37.90
leji	9.25	10.25
marke	22.75	22.85
dolarji	121.75	122.25
francoski franki	427.—	430.—
švicarski franki	101.75	101.90
angleški funti papirni		

Marica Cotić

Albin Siškovič

zaročena

Cotići 3. avgusta 1924. Černikal

Posetite od 15.-25. avgusta

IV. Vzorčni velesejm v Ljubljani

Najugodnejša prilika za nakup vsakovrstne najboljše in najcenejše robe tu-in inozemstva. — Velesejske legitimacije se prodajajo v denarnih zavodih vseh mest in dajejo pravo na 30% znižano vožnjo tudi na brzovlakih (razen S.O.E. in br. 3, 6.)

Prirodne krasote Slovenije. — Stanovanja preskrbljena.

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

DVE KOLESI, v dobrem stanju, se prodaj za L 500.—. Commercial 345. 993

SLUŽKINJA, vešča nekoliko italijansčine, se išče. Corso Garibaldi 10/I. Bront. 992

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost zajamčena. Slavec. Via Giulia 29. 968

Zobozdravnik

dr. Lojz Kraigher

specialist za bolezni v ustih in na zobeh sprejema za vsa zobozdravniška in zobotoniška opravila v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria 20 od 9-12 in od 3-5. 27)

Stara dobroznana gostilna

v Sv. Križu pri Trstu št. 139, se da v najem radi bolezni. Hiša je nova in moderno zidana. Poleg je lep vrt. — Maganja Jakob. (495)

Zlato, srebro, krone, platin, zobovje

kupuje

Zlatarna Albert Povh

Trst, Via Mazzini 46 (25)

preiskovalna oblast dosedaj o celi zadevi najstrožje molči.

Odvetnik Bassi, ki je prišel po končni vojni iz starih pokrajin v Gorico, kjer je prišel izvrševati odvetniški poklic, je dobro znan tudi

našemu slovenskemu ljudstvu, ki se je v velikem številu zatekalo v njegovo pisarno, elasti v vojno odškodninskih zadevah. Marsikomu od teh bo odvetnik Bassi ostal v prav dobri spominu.

OSTANKI SEZIJE

Samo za malo časa,

NOGAVICE

Najprikladnejše vrste za gospè:

Trpežne, bombažaste, v vseh barvah	L 2 ⁶⁰	Mušlinaste, prozorne, z à jourjem ali brez à jourja, v vseh stopnjah barv	L 8 ⁸⁰
Z dvojno peto in krajcem, bele	L 2 ⁷⁵	Mušlinaste, prozorne, poseben tip, šemniške, v vseh stopnjah barv	L 12 ⁸⁰
Posviljen sukanec, v vseh barvah	L 3 ⁹⁵	Mušlinaste, "irvisible", posebnost	L 17 ⁵⁰
Posviljen sukanec, prozorne, v vseh barvah	L 5 ³⁰	Mušlinaste, trdke, v vseh stopnjah barv	L 17 ⁵⁰

Velika znamka "ÖHLER"

Posviljen sukanec, s šivom, L 6⁵⁰

v vseh stopnjah barv

NOVOST! Naše svilene prozorne nogavice v vseh stopnjah barv L 8⁴⁵

Vrhu gorelmenovanih potrebščin prodajamo posebne nogavice zadnje mode iz sukanca, naravne svile, vezene i. t. d.

Najprikladnejše vrste za moške:

Trpežna vrsta, v raznih barvah	L 1 ⁶⁵	Posviljen sukanec, enotne barve, z à jourjem ali brez	L 6 ⁵⁰
Fantazija, izbrane	L 2 ⁷⁵	Šotški sukanec, fantazija črtane, jako elegantne	L 7 ⁵⁰
Fantazija najfinejše	L 5 ⁵⁰	Perzijski sukanec, fantazija, moderne barve	L 8 ⁴⁰
Upognjen sukanec, fantazija, črtane	L 6 ¹⁰	Svilene fantazija v enotnih barvah	L 9 ⁵⁰

Otroške nogavice po znižanih cenah, v velikanski izbiri

BOMBAŽEVINE

Črpe tiskan, moderne barve	L 2 [—]	Voile, bombažast, pleten, velikanski uspeh	L 4 ²⁰
Voile, tiskan, zadnje risbe	L 3 [—]	Črpe, rožnat, dvojna visokost	L 10 [—]

Črtane, fantazija, francoski, edina prilika L 12[—]

Vsi početni izdelki za gospè kakor tudi moško perilo se prodajajo po neverjetno znižanih cenah.

ÖHLER

ARRIBA

il cioccolato vermifugo

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavica Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: TRST, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača).

Podružnice: ABBAZIA — FIUME — MILANO — ZARA.

Eskomptira trgovske menice. Daje predujme na blago, vrednostne papirje.

Jamči italijanske kredite v Jugoslaviji in jugoslovenske kredite v Italiji ter eskomptira tozadevne akcepte.

Otvorja akreditivne za nakup blaga. Inkasira menice in račune. Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Izvršuje nakazila v dinarjih na vseh trgih Jugoslavije.

Sprejema vloge v Lirah in dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru. — Sprejema vloge na vložne knjižice ter jih obrestuje po 4% netto.